

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

سازمان ملی پرورش استعداد های درخشان

مبارزه علمی برای جوانان، زنده کردن روح جست و جو و کشف واقعیت هاست. «امام خمینی (ره)»

دفترچه سؤالات مرحله اول سال ۱۴۰۲

ششمین دوره المپیاد جغرافیا

کد دفترچه: ۱

مدت آزمون	تعداد سؤالات
۹۰ دقیقه	۵۰ سؤال

نام خانوادگی:	شماره سندلی:	نام:

استفاده از هر نوع ماشین حساب ممنوع است.

توضیحات مهم

- ۱- کد دفترچه سؤالات شما یک است. این کد را در محل مربوط روی پاسخ نامه با مداد پر کنید، در غیر این صورت پاسخ نامه شما تصحیح نخواهد شد.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون، تعداد سؤالات داخل دفترچه و همه برگه های دفترچه سؤالات را بررسی نمایید، در صورت هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسؤول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگ پاسخ نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است، در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسؤول جلسه را مطلع کنید. ضمناً مشخصات خواسته شده در پایین پاسخ نامه را با مداد مشکی بنویسید.
- ۴- برگه پاسخ نامه را دستگاه تصحیح می کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۵- دفترچه باید همراه پاسخ نامه تحویل داده شود.
- ۶- پاسخ درست به هر سوال ۳ نمره مثبت و پاسخ نادرست ۱ نمره منفی دارد.
- ۷- آزمون مخصوص دانش آموزان پایه های دهم و یازدهم رشته های علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی است و شرکت کنندگان در دوره تابستانی از بین دانش آموزان پایه دهم و یازدهم انتخاب می شوند.

کلیه حقوق این سؤالات برای باشگاه دانش پژوهان جوان محفوظ است.

آدرس سایت اینترنتی: ysc.medu.ir

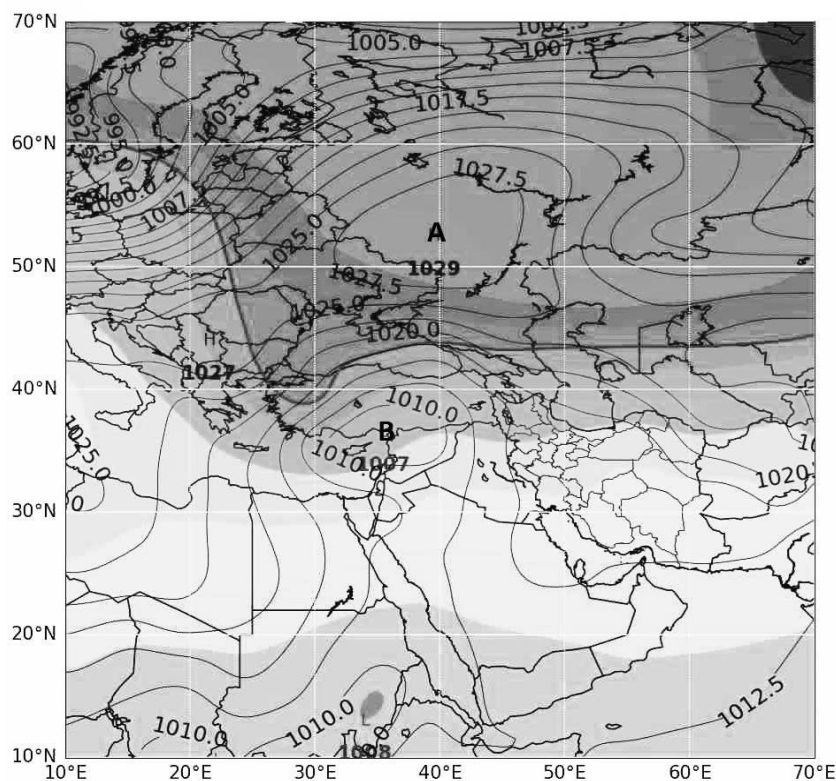
۱. نقشه زیر یک نقشه فشار تراز دریا است. کدام عبارت باتوجه به خطوط همفشار نشان داده شده در نقشه درست است؟

(۱) کمفشار بوده و نشانگر جوی آرام و پایدار

(۲) کمفشار بوده و نشانگر جوی ابری و بارانی

(۳) پرفشار بوده و نشانگر جوی آرام و پایدار

(۴) پرفشار بوده و نشانگر جوی ابری و بارانی

۲. کدام عبارت در مورد بیابان‌ها و کویرها درست است؟

(۱) سطح آب زیرزمینی در کویرها بالا است.

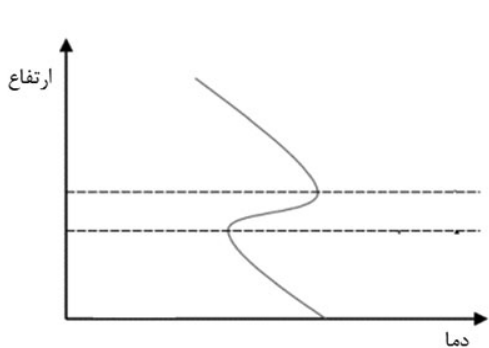
(۲) بیابان‌های گرم در مناطق حاره واقع شده‌اند.

(۳) کویرها در اثر خشکسالی‌های پی‌درپی ایجاد می‌شوند.

(۴) بیابان‌های سرد عمدتاً در عرض‌های میانی قرار دارند.

۳. فرض کنید کوه‌نوردی در یک روز کاملاً صاف، در ارتفاع ۵۶۱۱ متری از دامنه کوه «کی ۲» (با ارتفاع ۸۶۱۱ متر)، دمای هوا را ۳ درجه سلسیوس زیر صفر اندازه‌گیری می‌کند، این کوه‌نورد انتظار دارد در بالای این قله دما چقدر باشد؟

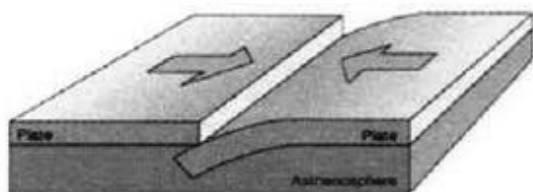
- (۱) -۱۸ (۲) -۲۰ (۳) -۲۱ (۴) -۲۴

۴. کدام عبارت، با تصویر روبه‌رو مطابقت دارد؟

- (۱) در ماه‌های گرم سال، دما با ارتفاع، افزایش می‌یابد.
 (۲) هوای گرم در نزدیکی سطح زمین و هوای سرد در بالای آن قرار دارد.
 (۳) همواره شاهد افزایش آلودگی هوا هستیم.
 (۴) در مناطق شهری صنعتی و پرتردد شاهد افزایش آلودگی هستیم.

۵. کدام گزینه با پیامدهای تصویر زیر مغایرت دارد؟

- (۱) حرکت همرفتی مواد داخل گویسته
 (۲) آزاد شدن بخشی از انرژی درون زمین
 (۳) شکسته شدن ناگهانی سنگ‌ها
 (۴) فشردگی پوسته زمین

۶. همه گزینه‌ها از پیامدهای خشکسالی به شمار می‌روند به جز:

- (۱) افزایش گردوغبار و حرکت آنها به سمت سکونتگاه‌ها
 (۲) کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی
 (۳) از بین رفتن گیاهان و جانوران یا مهاجرت برخی گونه‌ها
 (۴) تغییر الگوی کشت از باغبانی به زراعت

۷. همه گزینه‌ها از اتحادیه‌های اقتصادی منطقه‌ای به شمار می‌آیند، به جز:

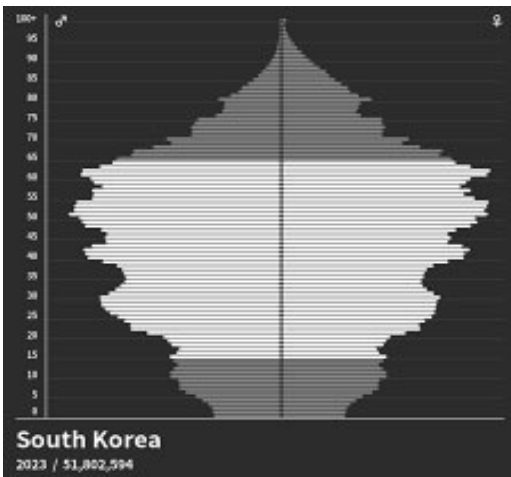
- (۱) اوپک (۲) اکو (۳) آ.س. آن (۴) نفتا

۸. در صورتی که میزان مولید کشوری در یک سال معین برابر با ۶۰۰,۰۰۰ نفر؛ میزان مرگ و میر آن ۱۵۰,۰۰۰ نفر و جمعیت کل آن کشور ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر باشد، میزان رشد طبیعی آن کشور چند درصد است و در صورت ثابت بودن شرایط، تقریباً چند سال طول می‌کشد تا جمعیت آن کشور دو برابر شود؟

- (۱) ۱/۵ و ۴۶ (۲) ۲/۶ و ۲۷ (۳) ۱/۵ و ۶۰ (۴) ۳ و ۲۳

۹. همه گزینه‌ها از نتایج هرم سنی زیر در آینده می‌باشند، به جز:

- (۱) کاهش ضریب امنیتی و دفاعی کشور
(۲) ورود مهاجران برای جبران نیروی کار
(۳) افزایش گروه سنی زیر ۱۵ سال
(۴) برهم‌خوردن تعادل جمعیتی

۱۰. کدام گزینه از مشکلات تولیدات زراعی در کشور محسوب نمی‌شود؟

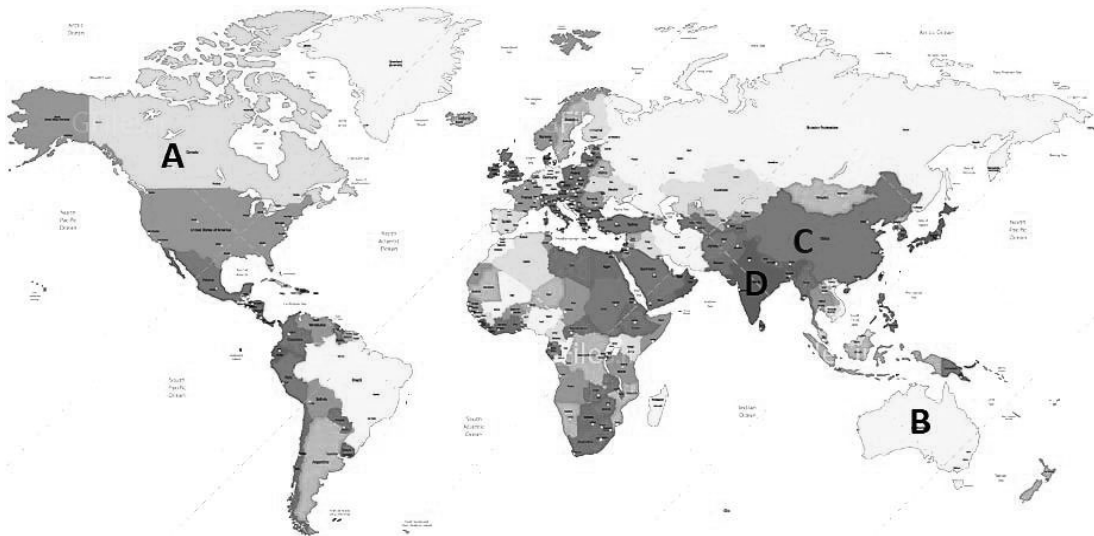
- (۱) بهره‌وری کم
(۲) نوسان‌های آب‌وهوایی
(۳) بی‌ثباتی در قیمت محصولات
(۴) واردات بی‌رویه

۱۱. کدام عامل باعث ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی ایران شده است؟

- (۱) وجود فرهنگ تولید باغی در بین کشاورزان
- (۲) بازار گسترده صادراتی در کشورهای همسایه
- (۳) گسترده شدن کشور در عرض‌های جغرافیایی
- (۴) نوسان‌های آب‌وهوایی

۱۲. در کدام کشور گله‌داری‌های بزرگ توسط خانوارهای کشاورز رواج دارد؟

- (۱) B
- (۲) A
- (۳) D
- (۴) C

۱۳. کدام گزینه با توجه به تصویر زیر، با مهم‌ترین بندر کشورمان مطابقت دارد؟

- (۱) بندر چابهار
- (۲) بندرعباس
- (۳) بندر شهید رجایی
- (۴) بندر بوشهر

۱۴. همه موارد از ویژگی‌های یک کلان‌شهر در کشورمان است، به جز:

- (۱) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر در یک ناحیه است.
- (۲) با گسترش حومه‌های اطراف به تدریج به منطقه مادرشهری تبدیل شده است.
- (۳) با اتصال به مادرشهرهای مجاور، منطقه ابرشهری را به وجود آورده است.
- (۴) بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت دارد.

۱۵. کدام گزینه در تصویر زیر جایگزین مناسبی برای علامت سؤال است؟

- (۱) گردشگری مسئولانه
- (۲) بوم گردشگری
- (۳) جاذبه گردشگری
- (۴) گردشگری فرهنگی

۱۶. کشاورزی باهدف کاهش مصرف مواد شیمیایی در مبارزه با آفات، مزرعه پرورش کفشدوزک هفت نقطه‌ای را دایر

کرده است، کدام کاربرد موردنظر او است؟

- (۱) خواص درمانی
- (۲) الگوبرداری علم و فناوری
- (۳) کنترل زیستی
- (۴) تنوع زیستی

۱۷. کدام عبارت در ارتباط با «سرعت هوازدگی سنگ‌ها» مقایسه درستی را بیان می‌کند؟

- (۱) فرایند تشکیل خاک در دامنه غربی زاگرس با سرعت بیشتری نسبت به دامنه شمالی البرز صورت می‌گیرد.
- (۲) امکان خردشدگی و تغییر کانی‌ها در سنگ‌های دامنه شرقی کوه‌های تالش نسبت به دامنه جنوبی البرز بیشتر است.
- (۳) احتمال سایش و تغییرات شیمیایی سنگ‌ها در دامنه شمالی البرز از دامنه غربی زاگرس کمتر است.
- (۴) سرعت تشکیل خاک در دامنه‌های بلندترین قله ایران با دامنه‌های بلندترین قله رشته کوه‌های زاگرس برابر است.

۱۸. یک دانشجوی ساکن لندن باید ساعت ۷ صبح روز دو شنبه به وقت کشور محل تحصیل در یک وبینار سخنرانی

می‌کرد به دلیل اختلاف زمانی، در ساعت ۲۲:۳۰ روز یکشنبه در جلسه حضور یافت.

کدام یک از گزینه‌های زیر طول جغرافیایی کشور موردنظر را به درستی بیان می‌کند؟

(۱) ۱۲۷,۵ طول غربی (۲) ۱۲۷,۵ طول شرقی

(۳) ۸۲,۵ طول غربی (۴) ۸۲,۵ طول شرقی

۱۹. فاصله دو شهر در نقشه‌ای به مقیاس ۱:۲۰۰۰ برابر با ۱۰ سانتی‌متر است این مسافت در نقشه دوم ۴۰ سانتی‌متر

ترسیم شده است مقیاس نقشه دوم را به دست آورید.

(۱) ۱:۵۰۰ (۲) ۱:۸۰۰۰ (۳) ۱:۵۰۰۰ (۴) ۱:۸۰۰

۲۰. پنج نفر چترباز در کشور هلند به قصد فرود در یک شهر ساحلی، از هواپیمایی که در ارتفاع ۴/۵ کیلومتری بر فراز دریای شمال در حال پرواز بود خارج شدند. اگر دمای هوا در این ارتفاع ۸- درجه سانتی‌گراد باشد دماسنج در شهر ساحلی چه دمایی را نشان می‌دهد؟

- (۱) ۲۱ (۲) ۲۷ (۳) ۳۵ (۴) ۱۸

۲۱. اگر مساحت کاربری مسکونی در یک شهرک ساحلی ۱۲۰۰ مترمربع باشد با توجه به اطلاعات جدول زیر، سرانه مسکونی چند مترمربع است؟

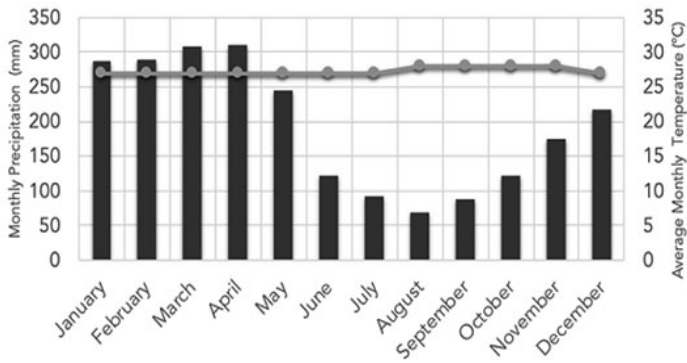
تعداد برج‌ها	تعداد طبقات هر برج	تعداد واحد هر طبقه	متوسط تعداد افراد در هر واحد
۱۰	۸	۴	۳

- (۱) ۸ / متر مربع (۲) ۱/۲۵ متر مربع (۳) ۳/۷۵ متر مربع (۴) ۲/۶ متر مربع

۲۲. کدام یک از گزینه‌های زیر قابلیت تغییرات زمانی سنجش‌ازدور در مطالعه مخاطرات طبیعی را به‌درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) پردازش و تجزیه و تحلیل فضایی اطلاعات
 (۲) تصویربرداری ماهواره‌ای دوره‌ای
 (۳) دسته‌بندی و برقراری ارتباط منطقی اطلاعات
 (۴) جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف

۲۳. همه موارد با اقلیم‌نگاشت تصویر شده مطابقت دارد، به جز:

(۱) هوازدگی فیزیکی در آن غالب است.

(۲) بیشترین میزان NPP را دارد.

(۳) محل ایجاد یک کانون کم‌فشار است.

(۴) کانون‌های آبگیر دائمی دارد.

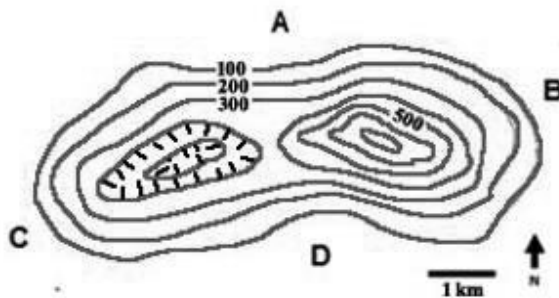
۲۴. کدام گزینه محل تقریبی ناظر را در ترسیم نیمرخ توپوگرافی عارضه مربوطه به درستی نشان می‌دهد؟

(۴) نقطه D

(۳) نقطه C

(۲) نقطه B

(۱) نقطه A

۲۵. کدام عبارت دلیل مناسبی برای جمله زیر است؟

«خلیج فارس و دریای عمان در بارش سواحل جنوبی کشور نقش چندانی ندارند.»

(۱) مجاورت با کمربند کم‌فشار حاره‌ای

(۲) اختلاف دمای زیاد با ساحل

(۳) تابش خورشید با زاویه عمود

(۴) نزدیکی به مدار رأس سرطان

۲۶. همه موارد در ارتباط با ویژگی‌های کنون‌های آبگیر دائمی در کشورمان نادرست هستند، به جز:

(۱) بارش حداکثری آن ۵۰۰ میلیمتر است.

(۲) حداقل ۸ ماه از سال بارش دارد.

(۳) ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه گرم سال حفظ می‌کند.

(۴) تراکم آن‌ها در نیمه شرقی بیشتر است.

۲۷. کدام گزینه با دیدگاه جغرافی‌دانان مغایرت دارد؟

(۱) انسان برای رفع نیاز باید از محیط پیرامون استفاده کند.

(۲) در بهره‌برداری از منابع طبیعی توجه به ویژگی‌های هر پدیده اهمیت بسیاری دارد.

(۳) اساس مطالعات بر مبنای شناخت ویژگی‌های محیط طبیعی است.

(۴) ویژگی‌های محیط طبیعی بر فعالیت‌های انسانی تأثیر می‌گذارد.

۲۸. همه موارد از دلایل وقوع سیل در نواحی داخلی ایران به شمار می‌روند، به جز:

(۱) کاهش نفوذپذیری خاک

(۲) تغییرات دوره‌های بارش

(۳) افزایش میزان تبخیر

(۴) برداشت شن و ماسه از بستر رودها

۲۹. اکثر جمعیت ۱۳۰ میلیونی این کشور در چهار جزیره بزرگ و بخش کوچکی از جمعیت در ۶۸۴۸ جزیره کوچک‌تر

زندگی می‌کنند بزرگ‌ترین ابرشهر دنیا با جمعیت بالای ۴۰ میلیون نفر نیز در آن جا قرار دارد. این ویژگی‌ها متعلق

به کدام یک از این کشورها است؟

(۴) ژاپن

(۳) مالزی

(۲) فیلیپین

(۱) اندونزی

۳۰. کدام گزینه ادامه جمله زیر را به درستی کامل می کند؟

داغ ترین نقطه زمین به دلیل مجاورت با پرفشار جنب حاره به وجود آمده است زیرا.....

- (۱) زاویه تابش خورشید بر روی مدار ۳۰ درجه شمالی مایل است .
- (۲) در اطراف مدار رأس السرطان، امکان صعود هوای مرطوب وجود ندارد.
- (۳) ماهواره‌ها دمای ۷۰ درجه سانتی گراد را در این ناحیه ثبت کرده اند.
- (۴) جهت ناهموازی‌ها از ورود توده هوای مرطوب جلوگیری می کنند.

۳۱. چرا امروزه کشاورزی یک فعالیت بسیار مهم اقتصادی است؟

- الف. امنیت غذایی از اهداف مهم همه کشورها است.
 - ب. کشاورزی در همه کشورهای جهان انجام می شود.
 - ج. تأمین غذا یکی از نیازهای انسان است.
 - د. کشاورزی با دست آوردن محصول از زمین سروکار دارد.
- (۱) الف و ب (۲) الف و ج (۳) ب و د (۴) ج و د

۳۲. همه عبارت‌ها به درستی ادامه جمله زیر را کامل می کنند، به جز:

برای تبدیل یک شهر، به شهر پایدار باید

- (۱) به فرهنگ و هویت بومی و ملی در مبلمان شهری توجه نمود.
- (۲) با ایجاد مسیرهای پیاده‌رو، فرهنگ پیاده‌روی ترویج شود.
- (۳) با استفاده از انواع حسگر، روشنایی معابر کنترل شود.
- (۴) سرعت حرکت خودروها در خیابان‌های اصلی و فرعی بیشتر شود.

۳۳. همه موارد از «اهداف ساخت سد» در کشورمان به شمار می‌روند، به جز:

- (۱) کنترل سیلاب‌ها
(۲) ذخیره سازی منابع آبی
(۳) تامین انرژی
(۴) مراقبت های محیط زیستی

۳۴. کدام گزینه دلیل مناسبی «برای از دست رفتن خاک خوب» است؟

- (۱) احداث حفاظ‌های افقی در نواحی پایکوهی
(۲) تغذیه مصنوعی سفره های آب زیر زمینی
(۳) آبیاری قطره ای مزارع
(۴) توسعه سکونتگاه های شهری و روستایی

۳۵. متن زیر از خاطرات برادران امیدوار است. کدام ناحیه جغرافیایی با ویژگی‌های اقلیمی مطرح شده، مطابقت دارد؟

"روزهای آخر دسامبر بود، رفته رفته یخ‌های شناور هویدا شدند، تکه‌های یخ عظیم، مانند کوه سپیدی سر از آب برافراشته بودند."

- (۱) قطب شمال
(۲) ساحل آتاکاما
(۳) قطب جنوب
(۴) ساحل پرو

۳۶. کدام عامل در شکل‌گیری بیابان‌های گرم نقش تشدیدکننده دارد؟

- (۱) جریان‌های آب سرد
(۲) دوری از منابع رطوبتی
(۳) جریان‌های گرم دریایی
(۴) فرونشینی هوا

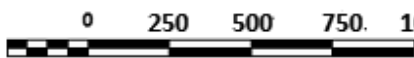
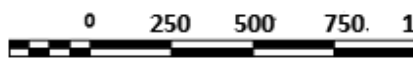
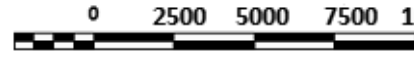
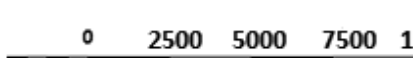
۳۷. تیم مارشال در کتاب "قدرت جغرافیا" در باره ایران می گوید:

" این سرزمین در کل مانعی سخت و دشوار برای هر متجاوز و اشغالگر احتمالی است، هزینه عبور از دیواره کوهستانی قابل توجه است و البته اشغالگر در نهایت به خانه بر می گردد. " این جمله تأییدکننده کدام نظریه پرداز جغرافیای سیاسی است؟

- (۱) مکیندر (۲) ماهان (۳) راتزل (۴) تورگو

۳۸. اگر ۳ سانتی متر از نقشه ای، $7/5$ کیلومتر در روی زمین را نشان دهد، کدام گزینه مقیاس نقشه را بدرستی

به درستی بیان می کند؟

- (۱) (۲)
(۳) (۴)

۳۹. کدام حرکت دامنه‌ای، کندتر و اثرات آن در زمان طولانی‌تری قابل مشاهده است؟

- (۱) ریزش (۲) خزش (۳) رانش (۴) جریان گلی

۴۰. در کدام گزینه فرایند تشکیل ستون‌های سنگی در سواحل به درستی نوشته شده است؟

- (۱) تخریب بخش‌های سخت و مقاوم لبه تخته‌سنگ‌ها
(۲) سایش باد با جابه‌جایی ذرات شن و ماسه
(۳) فرسایش انحلالی سنگ‌های آهکی
(۴) ایجاد شیارهای موازی در رسوبات نرم

41. On what basis is the global economy and international trade of goods and services carried out?

- 1) 1) The value of a certain currency
- 2) Currency value of the exporting country
- 3) Currency value of the importing country
- 4) Supply and demand

42. According to Kopen's Climate Zone Classification Model, Which Item is not Among the Characteristic of Cold Climate?

- 1) The average coldest month is less than -3°C .
- 2) Unsuitable for plant growth.
- 3) It is suitable for temperate coniferous forests.
- 4) Summer rainfall is more than winter.

43. Which element is the most in the earth's atmosphere? How much percentage of earth atmosphere is consisted of this element?

- 1) Oxygen, 21 percent
- 2) Nitrogen, 21 percent
- 3) Nitrogen, 78 percent
- 4) Oxygen, 78 percent

44. Using which source to produce electrical energy increases our environmental footprint?

- 1) Green fuels
- 2) Solar
- 3) Geothermal
- 4) Fossil fuels

45. What was the most important policy of the Mexican government in controlling air pollution in Mexico City?

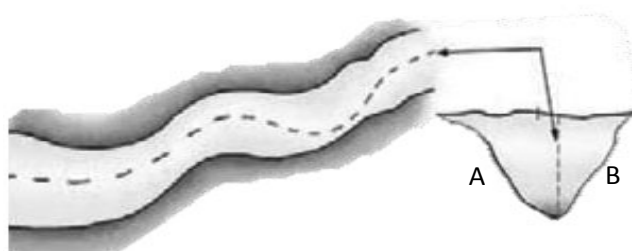
- 1) Reducing the use of private cars
- 2) Improving the quality of cars
- 3) Expansion of the public transportation system
- 4) Improving the quality of Petrol

46. Which of the world's continents has the most extensive railway network?

- 1) Asia
- 2) Europe
- 3) Oceania
- 4) North America

47. The image below shows what type of boundary line; What is its advantage?

- 1) Median line- The distance from the border is equal on both sides of the river
- 2) Thalweg line - Both countries have the shipping right to navigate on both sides of the river.
- 3) Median line - Both countries have the shipping right to navigate on both sides of the river.
- 4) Thalweg line - The distance from the border is equal on both sides of the river.

48. Which expression contradicts the concept of hi-tech industries ?

- 1) It is mainly based on advanced technology.
- 2) It is among economic activities of the first type.
- 3) They are mainly dealing with microelectronics and microprocessors.
- 4) They are forced to communicate with today's technologies.

49. Which sentence is correct?

- 1) As the slope increases, the speed of the river flow increases .
- 2) In the steep slopes, the river flow decreases.
- 3) In rivers with round basins, the flow speed decreases.
- 4) In soils with high permeability, the speed of the river flow increases.

50. State the solar time at location D if the solar time at location C is 6:am

- 1) 1)4: a.m . 2)8:a.m. 3)5:a.m . 4)7:a.m.

